

jeho vinu z dvou důvodů a sice: 1. že zatajil žalované před uzavřením sňatku, že je stížen nemocí vzbuzující ošklivost (hnisajícími vředy), a že je slabý k souloži, že k tomu není, a 2. že podal na ni bezdůvodné trestní oznámení pro krádež, kdežto odvolací soud, ponechav skutková zjištění prvního soudu v obou bodech ve své míře, v zatajení ad 1. žádné viny neshledal a podržuje důvod viny ad 2. připojil k tomu důvod další, že 3. žalobce, jak odvolací soud na základě seznání žalované v první stolici k cíli důkazu slyšené za pravdivé přijal, jí, když si jeho nemoc hnusila, »zatračených lumpů« nadal a doložil, »k čemu pak tě mám než k vyklizení neřádu« — a shledal v tom opětovně těžké (roz. velmi citlivé) ublížení. Žalobce míní, že když žalovaná odvolání nepodala, odvolací soud rebyl oprávněn, k důvodu ad 3. prvním soudem úplně mlčením pomínutému přihlížeti, to tím méně, když žalovaná jej v přednesení svém ani neuplatňovala, že však, odpadne-li tento důvod, potom důvod ad 2., jehož skutková povaha beztak prý těžké ublížení nezakládá, k uznání jeho viny nestačí. Po názoru dovolacího soudu nevyhledává se však nutně, aby žalovaná strana, má-li býti uznáno také na vinu žalobcovu, dokázala mu nějaký důvod rozvodu (§ 109 obč. zák.,) nýbrž stačí důkaz, že žalobce důvod rozvodu, který proti žalované straně má, spoluzavinil, zavdav jí chováním svým k poklesku příčinu, takže kdyby se byl sám napřed bezvadně choval, k poklesku by bylo nedošlo. To se dobře srovnává nejen s povahou věci, nýbrž i s právním předpisem § 6 nař. z. 9. prosince 1897, čís. 283 ř. z., jenž předpokládá, že tu může býti jen na jedné straně důvod rozvodu, že však mohou býti obě strany vinny. Z tohoto hlediska je pak zatajení ad 1. skutečně spoluvinou na rozvodu, neboť vědět to, byla by žalovaná bezpochyby ve sňatek tento nevešla, i jest to lidské, že ji potom pojímal hnus a manželství toto ji neuspokojovalo, nejen pro nemoc manželovu, nýbrž také proto, že v něm nedocházela ukojení pohlavního pudu, které přece jest jedním z účelů svazku manželského. Jest to lidské, jestliže potom náklonnost její obracela se jinam a ona se dopustila snad nevěry a dala se strhnouti k nadávce jako »hloupý chlap«. Že však skutky 2. a 3. jsou velmi citlivým ublížením, nepotřebuje teprv doličování. Potom ale jde už o to, možno-li za daného procesuálního průběhu věci užití důvodů všech anebo kterých. Dle § 6 cit. nař. musí soud vysloviti, komu na rozvodu vinu přičítá, nepotřebuje tedy k tomu žádného návrhu ani uplatňování v přednesení stran, může však uvéstí zajisté všechny důvody viny, které v řízení na jevo vyšly, i platí to zajisté v pořadu stolic; mohl tedy odvolací soud užití důvodu ad 3. Proto jest ale také ještě v dovolací stolici možno přihlížeti k důvodu ad 1., podle skutkové povahy nižšími stolicemi zjištěnému.

Čís. 618.

Zákon ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n., o exekuci na platy a výživné zaměstnanců a jejich pozůstalých.

Exekuci dle druhého odstavce § 1 zákona lze vésti též pro nárok nemanželské matky na výživné v šestinedělí (§ 167 obč. zák.) a pro příslušenství zákonného nároku na výživné (úroky, útraty sporu a exekučního návrhu), nikoli však pro další nároky nemanželské matky dle § 167

obč. zák. aniž pro náhradní nároky toho, kdo za dlužníka hradil zákonné výživné.

(Rozh. ze dne 10. srpna 1920, R I 547/20.)

Ve sporu o uznání otcovství k nemanželskému dítěti a plnění zákonných povinností k dítěti a matce přiznány matce dítěte výživné v šestinedělí, výlohy slehnutí, náhrada za prádlo a jiné potřeby dítěte a náhrada za vyživování jeho do dne podání žaloby i se zákonným úrokem od téhož dne. K návrhu matky povolil p r v ý s o u d pro všechny tyto nároky, jakož i útraty sporu a útraty exekučního návrhu proti otci exekuci zabavením a přikázáním dvou třetin jeho služebního příjmu s tím, že musí mu ročně zůstatí volným příjem 3.000 Kč. R e k u r s n í s o u d vyhověl dlužníkově stížnosti potud, že povolil exekuci zabavením a přikázáním pouze jedné třetiny služebního příjmu dlužníka s tím, že musí mu ročně zůstatí volným příjem 6000 Kč, poněvadž nejedná se tu o výživné, jež otec nemanželského dítěte má p ř í m o poskytovatí dítěti nebo jeho matce, tudíž o výživné v užším smyslu, jež jediné účastno je výhody § 1, odstavec druhý zákona.

N e j v y š š í s o u d obnovil ohledně matčina výživného v šestinedělí a útrat sporu a exekuce usnesení první stolice, jinak nedal místa matčině dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Podle § 1 zák. ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n., může býti ze služebních platů zabavena toliko jedna třetina a dlužníku musí zůstatí volným roční příjem 6.000 Kč, ale pro pohledávky výživného, na které má věřitel právo podle zákona, může býti vedena exekuce až do dvou třetin mzdy zaměstnancovy a volné zůstatí musí ročně 3.000 Kč. Předpisu tomu vyhovuje rekursní soud jen částečně, ježto přehlíží, že také nemanželské matce přísluší podle zákona (§ 167 obč. zák.) pohledávka výživného za šestinedělí. Ve vymáhaném penízi jest podle rozsudku, na základě kterého byla exekuce povolena, toto výživné obsaženo, pročez pro toto výživné jest exekuce podle druhého odstavce § 1 cit. zák. přípustnou. Nelze však souhlasiti s vývody dovolacího rekursu, že měla býti povolena exekuce ve smyslu tohoto předpisu též ohledně ostatní pohledávky nemanželskou matkou vymáhané, která podle téhož rozsudku záleží z útrat slehnutí a z dalších výloh následkem slehnutí nutných, neboť tyto výlohy nejsou výživným. Rovněž nemá výsadního práva pohledávka nemanželské matce za výživu dítěte přisouzená, jelikož cit. předpis vyžaduje, aby vymáhané výživné příslušelo podle zákona vymáhajícímu věřiteli. Pohledávka útrat sporu a exekučního návrhu, jakož i úroků arci není pohledávkou výživného, avšak úroky a útraty zaviněny byly průtahem dlužníka a požívají při exekucích podle §§ 125, 216 odstavec druhý, 286, 315 ex. ř. stejného pořadí s kapitálem. Cit. zákon obmezil v prvních odstavcích §§ 1 a 2 zabavitelnost platů a výslužného a v druhém odstavci týchž §§ připojil na prospěch věřitele ustanovení o zabavení, zastavení nebo postupu platů při pohledávkách výživného, ale tím nezměnil dosavadní právo, že při exekuci pro kapitál stejně naloženo býti má s jeho příslušenstvím.

Čís. 619.

Zákon ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n., o zajištění půdy drobným pachtýřům.

Hospodářským správcem obročních pozemků jest jejich poživatel, pouze jemu lze a nutno ohlásiti požadovací nárok. Ohláška u patrona nemá v tomto případě právních účinků.

(Rozh. ze dne 10. srpna 1920, R I 549/20.).

Dlouholetí pachtýři pozemků patřících k farnímu obročí, podali v červenci 1919 přihlášku, již domáhali se přiznání pozemků do vlastnictví, u patronátního úřadu, jenž ji zaslal počátkem října 1919 příslušnému farnímu úřadu. O b a n i ž š í s o u d y uznaly, že přihláška byla podána včas — v podstatě z těchto důvodů: Dle § 12 zák. může dlouholetý pachtýř ohlásiti nárok svůj buď vlastníku pozemku nebo hospodářské správě vlastníkově. Dle pozemkové knihy vloženo právo vlastnické k faře s pozemky k ní zapsanými, o něž tu jde, pro římskokatolickou faru, tedy pro právnickou osobu, která zastoupena jest určitými orgány. Jako takový považovati nutno jednak obročníka této fary, jednak patrona kostela a fary. Patron kostel založil, vystavěl a nadáním zajistil a jako takovému náleží mu dle obsahu zakládající listiny a dle právního pojmu této instituce souhrn jistých práv a povinností a to vedle určitých čestných práv též oprávnění, spolupůsobiti při správě kostelního a farního jmění. Nesporným jest mezi stranami, že patronem kostela a fary jest majitel velkostatku, který při řízení práv a povinností, jemu z patronátu toho vyplývajících, zastoupen jest úřadem patronátním. Dle toho, co řečeno, spravuje jak obročník (farář) tak i patronátní úřad majetek kostela a fary, neboť jest v povaze věci a v intenci obou správ, aby objekty sloužití mohly účeli, pro který byly zřízeny.

N e j v y š š í s o u d zamítl ohlášku požadovacích nároků.

D ů v o d y:

Usnesením rekursního soudu, jímž bylo potvrzeno usnesení okresního soudu, byl porušen zákon ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. Jest zjištěno, že požadované pozemky jsou součástí obročního jmění farního, jehož správa náleží vedle § 46 zákona ze dne 7. května 1874, čís. 50 ř. zák. pouze a jedině duchovnímu poživateli obročí a toliko dohled přísluší patronu a vrchní dohled biskupu a státu. Toto právo dohledu patrona, tak zvané cura beneficii, obmezující se na pouhé oprávnění denunciační (oprávnění nahlížeti do správy jmění, vyžádání si souhlasu patrona při důležitých změnách ve stavu obročí), pokládá rekursní soud neprávem za spolučinnost patrona ve správě obročí, kterou docela samostatně vede duchovní poživatel, jak již z účelu, kterému obročí slouží, vyplývá. Jeť obročí vázáno na úřad duchovní (nullum beneficium sine officio) a určeno jest k tomu, aby nositel dotyčného úřadu duchovního pobíral z něho veškeré plody a užitky, jsa naproti tomu povinen, hraditi všechna břemena na obročí váznoucí. Z toho vyplývá, že hospodářská správa farního obročí